

چالش های جهانی حقوق بین الملل محیط زیست (تغییرات آب وهوائی، تهدیدی برای صلح و امنیت بین المللی)

لعبت تقوی^۱، سبحان طیبی^{۲*}

^۱ استادیار، دانشکده محیط زیست و انرژی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران Taghavi_lobat@yahoo.com

^۲ دانشجوی دکترا حقوق محیط زیست دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران Sobhantayebi@yahoo.com

تلفن تماس: ۰۹۱۲۷۰۰۴۸۱۸

چکیده

امروزه مسئله تغییرات آب وهوائی یکی از مهمترین چالش های حقوق بین الملل محیط زیست تلقی می شود و به عنوان یکی از تهدیدات زیست محیطی وخیم به شمار می آید که نسل های فعلی و آینده با آن روبرو هستند. تغییرات آب و هوایی می تواند صلح وامنیت بین المللی را با خطر مواجه سازد و عدالت زیست محیطی را تحت تاثیر قرار دهد و به عنوان یک تهدید جدی در سطوح بین المللی مطرح باشد چراکه اوضاع واحوال کشورهای توسعه نیافته را روز به روز بدتر می کند، کشورهای در حال توسعه را با چالش های جدی مواجه می سازد و کشورهای توسعه یافته را به منظور کاهش انتشار گازهای گلخانه ای که به عنوان عامل اصلی تغییرات اقلیم به حساب می آیند را به سمت فعالیت های خطرناک از جمله ساخت سلاح های هسته ای و استفاده های نابجا از منابع طبیعی سوق می دهد.

مسئله تغییر اقلیم برآیند بحران های جبران ناپذیری است که زندگی بشری را تحت تاثیر قرار داده و نوع بشر را از حق بر محیط زیست سالم محروم می سازد. پدیده تغییر اقلیم نه تنها زیستگاه های طبیعی بلکه ترتیبات اجتماعی ما را مختل می سازد و احتمال درگیری های خشونت آمیز را افزایش می دهد. در مقاله حاضر پس از مروری بر تغییرات آب و هوا و علل و عوامل ایجاد آن بعنوان یک چالش بین المللی، چالش های حقوق بین الملل محیط زیست، مفهوم عدالت محیط زیست و تهدیدات صلح و امنیت بین المللی ناشی از تغییرات آب و هوا مورد بررسی قرار گرفت و نهایتاً راهبردهایی برای صلح و امنیت بین الملل بررسی و مطرح گردید. بررسی تحقیقات و مطالعات انجام شده نشان می دهد که عدم توجه کشورها به تعهدات خود در کنوانسیونهای مربوط به آب و هوا می تواند بر این چالش بین المللی بیافزاید. لذا ارگانهای بین المللی از جمله سازمان ملل متحد و شورای امنیت نقش مهمی را جهت کاهش پیامدهای این چالش زیست محیطی و ایجاد صلح و امنیت در سطوح بین المللی ایفا می کنند.

واژگان کلیدی: حقوق بین الملل محیط زیست، تغییرات آب وهوائی، تهدید صلح وامنیت، عدالت زیست محیطی، همکاری های بین المللی.